

INTERVJU
BILJANA
KURTOVIĆ,
dr. sc.

Biljana Kurtović – najmlađa doktorica znanosti u sestrinstvu s jedinstvenom perspektivom struke

RAZGOVARALA: Vida Peterlik / FOTO: Robert Milas

Doktori znanosti u sestrinstvu svojevrsna su novost u hrvatskoj medicini. Riječ je o velikom koraku naprijed ka nastojanjima za promocijom stručnosti medicinskih sestara i tehničara. Obzirom da se znanje, iskustvo i potreba za znanstveno utemeljenom praksom objedinjuju u doktoru znanosti, sve je više zastupljena težnja za najvišom razinom obrazovanja u sestrinstvu u Hrvatskoj. Imali smo priliku razgovarati s Biljanom Kurtović - najmlađom doktoricom znanosti u sestrinstvu o njezinom profesionalnom putu te stavovima o poziciji struke i žena u medicini. Kako kaže, profesionalni interesi usmjereni su ka daljnjem znanstveno-nastavnom napredovanju, daljnjim istraživanjima iz područja kliničkih medicinskih znanosti, popularizaciji znanosti u sestrinstvu te promicanju važnosti kvalitete u obrazovanju medicinskih sestara.

• **Tko je Biljana Kurtović i kakav je njezin profesionalni put?**

Moj put je započeo srednjom medicinskom školom. Nakon srednjoškolskog obrazovanja upisala sam preddiplomski studij sestrinstva pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U međuvremenu se zapošljam u KBC-u Sestre milosrdnice, gdje sam pod vodstvom prof. dr. sc. Krešimira Rotima ubrzo imenovana glavnom sestrom Klinike za neurokirurgiju. Uz posao završavam diplomski studij sestrinstva pri Medicinskom fakultetu u Zagrebu i stječem diplomu magistre sestrinstva. Na Medicinskom fakultetu upisujem poslijediplomski doktorski studij Biomedicina i zdravstvo, završavam ga u roku i stječem titulu doktorice znanosti. U tom vremenu sam paralelno položila i program za menadžera u zdravstvu pri Poslovnom učilištu Experta. Što se tiče profesionalnog djelovanja, bila sam predsjednica Udruge medicinskih sestara

neurokirurgije Hrvatske i Sekcije neurokirurških sestara Udruge neurokirurga jugoistočne Europe.

Nakon gotovo deset godina u sustavu zdravstva, odlučujem se za mali zaokret u karijeri i postajem predavač pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu - ustanovi koja godišnje obrazuje četiri i pol tisuće studenata i ustanovi gdje je započelo i moje akademsko obrazovanje. Danas vodim četiri kolegija i voditeljica sam Službe za podršku studentima pri izradi završnih radova unutar projekta Unapređenje i provedba stručne prakse

TRAJNO USAVRŠAVANJE U SUSTAVU ZDRAVSTVA I PROSVJETE JE MANDATORNO - U SUPROTNO NE MOŽEMO GOVORITI O UNAPRJEĐENJU KVALITETE RADA I OBRAZOVANJA NITI O NAPRETKU PROFESIJE.

na studiju sestrinstva financiranog iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova - Učinkoviti ljudski potencijali.

• **Biti doktorica znanosti sa 30 godina vrlo je impresivno, je li to vrhunac Vašeg obrazovnog puta?**

Ako govorimo u okvirima formalnog obrazovanja, prema Bolonjskom procesu, razina 8.2 odnosno poslijediplomski doktorski studij je posljednja razina obrazovanja. No, izvan formalnog obrazovanja, s gledišta nekog tko je sada u svojoj 34-oj godini, a sigurna sam da ću isto reći i u 54-oj, profesionalno usavršavanje zdravstvenog djelatnika nikada ne prestaje. Trajno usavršavanje u sustavu zdravstva i prosvjete je mandatorno - u suprotnom ne možemo govoriti o unaprjeđenju kvalitete rada i obrazovanja niti o napretku profesije.

• **Kako ste se snašli u izazovu paralelnog rada u klinici i pripremi doktorata?**

Izazov izrade doktorata, uz poslovne obveze, je jedno apsolutno pozitivno iskustvo. Uvijek govorim kako je važno voljeti ono što radiš, a veliki čimbenik u tome je odnos s ljudima s kojima radite. Moja velika zahvalnost i priznanje za podršku u tom razdoblju svakako ide mom mentoru i cijelom timu Klinike za neurokirurgiju KBC-a Sestre milosrdnice. Iznimno je važno imati motivirajuće okruženje i pozitivno radno ozračje.

PRAVI LIDER UVIJEK ĆE PREPOZNATI VAŽNOST JAKOSTI SVAKOG ČLANA TIMA.

● Oslikava li Vaš doktorski rad na temu modela upravljanja boli nakon operacijskih zahvata na lumbalnoj kralježnici Vaše područje interesa?

Doktorat sam izradila na temelju istraživanja razine boli kod pacijenata navedene Klinike za neurokirurgiju KBC-a Sestre milosrdnice. Kroz 13 mjeseci ispitivali smo učinak dvaju postoperativno primijenjenih analgetika na dva različita načina na umanjivanje, to jest suzbijanje boli. Unatoč napretku razvoja medicine, farmakologije i teh-

nologije, učestalost postoperativne boli je i dalje visoka. U izradi doktorskog rada postavljena je hipoteza da se uporabom analgezije derivatima opioida, putem Patient-controlled analgesia pumpe, učinkovitije smanjuje bol u usporedbi s uporabom intermitentne analgezije derivatima opioida i neopioidne analgezije. Hipoteze su potvrđene, a rezultati istraživanja imali su neposredan utjecaj na manju pojavnost postoperativne boli nakon lumbalne diskektomije, kraće trajanje hospitalizacije, a samim time i bolje ishode skrbi za neurokirurške pacijente. Kada ste zdravstveni djelatnik, pacijent i njegova bol su Vam prioritet prije svega, u konačnici želite olakšati ili ukloniti patnju.

● Medicinske sestre, to jest tehničari - doktori znanosti relativno su nova pojava u hrvatskoj medicini. Kakve su povratne informacije kolega drugih medicinskih struka?

Istina je da smo kao doktori znanosti u sestinstvu relativna novost i da nas je tek nekolicina, međutim to ne umanjuje uvažavanje od strane drugih zdravstvenih profesija. Štoviše, pravi lider će uvijek prepoznati važnost jakosti svakog člana tima.

● Koliko medicinske sestre/tehničari imaju mogućnost specijalizacije djelatnosti i je li to pravi smjer za profesiju?

Svakako ću uvijek zagovarati svaki oblik obrazovanja ili dodatnog usavršavanja. Tumačenje pojma specijalizacije u sestinstvu je u Hrvatskoj još uvijek raznoliko, no vjerujem da će se u budućnosti zauzeti konačni stav za specijalizacije u okvirima formalnog obrazovanja. Zdravstveno veleučilište je svojim diplomskim studijima se-

UVIJEK SU POSTOJALI ILI ĆE POSTOJATI POJEDINCI KOJI NE POŠTUJU ONO ŠTO RADITE I KORISTE SVE NAČINE KAKO BI UMANJILI VRIJEDNOST POJEDINCA ILI ČAK CIJELE PROFESIJE. NO, TAKVE STAVOVE I PONAŠANJA TREBA ISKORISTITI SAMO KAO DODATNU MOTIVACIJU ZA USTRAJNOST U KVALITETI RADA.

strinstva omogućilo obrazovanje i stjecanje specijaliziranih znanja iz područja menadžmenta u sestinstvu, javnog zdravstva, kliničkog sestinstva te psihijatrijskog sestinstva.

● Koji su iz Vaše perspektive najveći napreci profesije posljednjih godina, a koji sektori imaju prostora za napredak?

Zahvalna sam na životnoj prilici za stjecanje jedinstvene perspektive profesije s iskustvom kliničkog rada i aktivnog djelovanja u visokom obrazovanju. To je idealna pozicija realizacije onoga čemu težimo - spoj teorije i prakse. U posljednja dva desetljeća sestinstvo u Hrvatskoj je okarakterizirano nizom pozitivnih promjena. Definirane su kompetencije, donesen je Zakon o sestinstvu, omogućeno je obrazovanje do najviše razine, izrađen je veliki broj udžbenika i priručnika iz različitih područja rada medicinskih sestara, broj sestrijskih časopisa je također u porastu, osnovana su mnogobrojna društva i udruge koje djeluju na promicanju autonomije sestrijske profesije kako na europskoj tako i na globalnoj razini. Naše kolegice i kolege aktivni su na zdravstvenom, znanstvenom, obrazovnom i zakonodavnom području lokalne, državne, regionalne i svjetske razine. Danas hrvatsko sestinstvo može ponosno stati uz bok sestrijskim profesijama bilo koje razvijene zemlje. Naravno da postoji prostor za ulaganje i rješavanje izazova pred nama, a to su prvenstveno nedostatak medicinskih sestara, nerijetko nepovoljni radni uvjeti, niske plaće te nepriznavanje koeficijenata u sustavu zdravstva sukladno razini obrazovanja.

● Jeste li zadovoljni razinom poštovanja koje struka dobiva od kolega i pacijenata?

Vječiti sam optimist, stoga se uvijek fokusiram na pozitivne aspekte društva u cjelini - profesionalne i civilne. Ne mogu osporiti da su uvijek postojali ili će postojati pojedinci koji ne poštuju ono što radite i koji koriste sve raspoložive načine kako bi umanjili vrijednost drugog pojedinca ili u ovom slučaju cijele profesije. No, takve stavove i ponašanja treba iskoristiti samo kao dodatnu motivaciju za ustrajnost u kvaliteti rada, težnji ka boljitku te dosljednost osobnim i profesionalnim vrijednostima.

● **Smatrate li da je ispravna percepcija sestrinstva kao „ženske“ struke?**

Kada govorimo o zastupljenosti spolova u sestrinstvu, osobno mogu posvjedočiti da je u posljednjih 20-ak godina došlo do značajnog pomaka u korist postotka muškaraca, odnosno kolega medicinskih tehničara. Sukladno tome, proporcionalno se povećava i broj rukovodećih pozicija na koje su imenovani upravo oni. S obzirom na to da smo u eri progresivnih stavova, u kojoj se značajan fokus stavlja na rodnu ravnopravnost, dolazi do postupne destigmatizacije sestrinske profesije kao isključivo ženske profesije.

● **Malo iz sfere privatnog života: kako se opušate nakon stresnih dana na poslu?**

Slobodno vrijeme mi u mnogome ovisi o tome kakva vrsta stresa je u pitanju. Ako sam cijeli dan na nastavi s grupom od 150 studenata, onda opuštanje svakako znači mir i tišinu Maksimirskog parka. Ako je riječ o istovremenom radu na nekoliko projekata u kratkom vremenskom roku, onda i skok s padobranom dolazi u obzir... Šalu na stranu, obitelj i prijatelji su mi svakako utočište kada je riječ o teškim danima. Nastojim prakticirati zdrav način života, od fizičke aktivnosti poput trčanja i planinarenja do uravnotežene prehrane.

● **Na koncu, ono mrsko pitanje iz intervjua za posao: gdje se vidite za deset godina?**

Na mjestu gdje radim postoji mnogo prostora za profesionalni razvoj, naročito zbog promjena koje imputira količina novih znanja u području zdravstva, nezaustavljivi tehnološki utjecaj i digitalizacija. Takav pomak donosi uzbudljive mogućnosti i neizbježne izazove učenja na daljinu, e-platформи za učenje, video konferencija i brojnih drugih aktivnosti. Kreativnost i proaktivna rješenja važnija su nego ikada, a mi koji smo u sustavu znanosti i obrazovanja moramo prihvatiti, poticati i implementirati inovacije u svakodnevnom radu te poticati iskorištavanje moći tehnologije s ciljem unapređenja kvalitete nastave. Za deset godina se vidim kao dio tima koji je iskoristio maksimalan potencijal svega navedenog. Vjerujem da će djela izuzetno sposobnih ljudi s kojima radim, kao i pro-

jekti koje provodimo s dugoročnim utjecajima na obrazovanje, usavršavanje i promicanje profesije biti inspiracija novim generacijama koje dolaze. Za deset godina, sestrinstvo Hrvatske će nesumnjivo ostvariti još veći napredak u svim aspektima koje

NOVE GENERACIJE TREBAJU ZNATI DA ODABIR SESTRINSTVA KAO PROFESIJE NOSI ZAISTA MNOGOBROJNE MOGUĆNOSTI.

sam do sada spomenula. Nove generacije trebaju znati da odabir sestrinstva kao profesije nosi zaista mnogobrojne mogućnosti. Uspjeh je osiguran svima koji ga doista žele.

